

MUZEJ SLAVONIJE OSIJEK
Trg Sv. Trojstva 6, Osijek

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Osijek, 2018.

SADRŽAJ

I. Temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara	3
II. Ustrojstvo i način rada službe zaštite od požara uključujući vatrogasne postrojbe i vatrogasno dežurstvo	4
III. Broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara	5
IV. Obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara	5
V. Obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara	6
VI. Način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole	8
VII. Način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome	8
VIII. Način osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome	9
IX. Način osposobljavanja radnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome	9
X. Službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara s opisom zaduženja	10
XI. Službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju	10
XII. Službe i osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika	12
XIII. Kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije	13
XIV. Ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara	14
XV. Mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose	14
XVI. Postupanje radnika u slučaju nastanka požara	15
XVII. Druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama.....	16
XVIII. Prijelazne i završne odredbe.....	18

PRILOZI

- I. Upisnik redovnog pregleda vatrogasnih aparata,
- II. Upisnik periodičnog pregleda vatrogasnih aparata,
- III. Upisnik kontrolnog pregleda vatrogasnih aparata,
- IV. Upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara na pojedinim radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine br. 92/10.), te Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Narodne novine br. 116/11), ravnatelj Muzeja Slavonije Denis Detling, prof. (u daljnjem tekstu: "Ustanova"), donio je dana 25. listopada 2018. godine,

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE U SVEZI PROVEDBE I UNAPREĐIVANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 1.

Pravilnikom se razrađuju pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara i drugih propisa značajnih za sprječavanje požara i drugih nesreća, osoba, materijalnih šteta za Ustanovu, odnosno za sve lokacije Ustanove, a kako slijedi:

- Trg Sv. Trojstva 6, Osijek – centralni prostor: uprava, izložbeni i uredski prostor,
- Trg Sv. Trojstva 5, Osijek- izložbeni prostor
- Trg Ivana Pavla 2, br.1., Osijek, knjižnica Muzeja
- Bastion, Vatroslava Lisinskog bb, Osijek – skladišni prostor, hemeroteca (skladište novina), Osijek
- Bosendorferova br. 2, Osijek – skladišni prostor
- K. Firingera 6, Osijek – skladišni prostor povijesnog odjela

Članak 2.

Zaštita od požara obuhvaća usklađeni sustav mjera i radnji normativne, organizacijske, tehničko-tehnološke i obrazovne naravi sa svrhom poduzimanja mjera i radnji za uklanjanje uzroka požara, za sprječavanje nastajanja i širenja požara te gašenje požara.

Članak 3.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

- mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;
- ustrojstvo i način obavljanja poslova zaštite od požara;
- temeljne odredbe u svezi s provedbom i unapređivanjem zaštite od požara;
- ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara;
- ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavljaju tu kontrolu;
- način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog radnog mjesta na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu;
- obveze radnika zaduženih za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za gašenje požara;
- osoba odgovorna za zaštitu od požara;
- obveze ravnatelja i drugih radnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog neprimjenjivanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
- dužnosti radnika u slučaju nastanka požara; odnosno sadržaji propisani Pravilnikom o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara N.N. 116/11.

Članak 4.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu/mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim propisima, ovim aktom te drugim potrebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u prostorijama Ustanove radi privremenog ili povremenog obavljanja poslova, te radi obavljanja poslova po posebnom ugovoru.

Djelatnici drugih pravnih osoba koji obavljaju određene poslove za Ustanova na svakoj lokaciji dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja poslova na lokaciji.

Članak 5.

Projektna dokumentacija, servisi, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u arhivi Ustanove.

Dokumentacija – Uvjerenja o osposobljenosti radnika za početno gašenje požara nalaze se u dosjeima radnika u svakoj poslovnoj jedinici Ustanove.

Članak 6.

Sastavni dio ovog Pravilnika čine:

- upisnik redovnog pregleda vatrogasnih aparata,
- upisnik periodičnog pregleda vatrogasnih aparata,
- upisnik kontrolnog pregleda vatrogasnih aparata,
- upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara na pojedinim radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije.

II. USTROJSTVO I NAČIN RADA SLUŽBE ZAŠTITE OD POŽARA UKLUČUJUĆI VATROGASNE POSTROJBE I VATROGASNO DEŽURSTVO

Članak 7.

Radnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara (u daljnjem tekstu odgovorna osoba) uz Ravnatelja Ustanove osnovni je organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara.

Radi poboljšanja zaštite od požara, odgovorna osoba savjetuje, predlaže, provodi mjere zaštite od požara propisane Zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse radi povećanja sigurnosti.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati osoba koja ima najmanje srednju stručnu spremu tehničkog smjera i položen stručni ispit iz područja zaštite od požara.

Članak 8.

Poslove zaštite od požara može voditi ovlaštena stručna ustanova prema sklopljenom Ugovoru.

Članak 9

Svaki radnik je dužan što hitnije sam ili preko svog neposrednog rukovoditelja prijaviti odgovornoj osobi/domaru/spremačici/ svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije najbržim putem.

Članak 10.

Radnik zadužen za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara obavlja sljedeće zadatke:

- zadužen je za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara
- brine se o pravilnom razmještanju opreme i aparata za gašenje požara
- brine se o rokovima pregleda i ispitivanja opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara
- brine se da se svaki neispravan ili aktiviran vatrogasni aparat zamijeni punim ispravnim aparatom
- brine se da neposredni rukovoditelji upoznaju nove radnike s opasnostima od požara, s mjerama zaštite, s razmještanjem opreme za dojavu i gašenje požara i s njihovim postupkom u slučaju požara,
- organizira gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom, do dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe
- brine se o nabavi i postavljanju standardnih ploča obavijesti, upozorenja i zabrana
- provodi nadzor nad primjenom mjera zaštite od požara navedenih u dozvoli za rad i dozvoli za rad s vatrom
- ovlašten je zabraniti rad s vatrom, kao i zabraniti rad vanjskim izvođačima radova, ako nisu provedene mjere zaštite od požara navedene u dozvoli
- vodi upisnike i dokumentaciju o rješenjima MUP-a i inspekcijskim pregledima u području zaštite od požara
- vodi upisnike o provedenom osposobljavanju iz zaštite od požara
- vodi nadzor neposredno i putem rukovoditelja o provedbi mjera zaštite od požara navedenih u ovom Pravilniku

III. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 11.

Radnik raspoređen za obavljanje poslova zaštite od požara mora imati najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i položen stručni ispit za obavljanje poslova zaštite od požara.

Poslove zaštite od požara može voditi ovlaštena stručna ustanova prema sklopljenom Ugovoru putem ovlaštenog predstavnika s položenim stručnim ispitom za zaštitu od požara.

IV. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 12.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih i ostalim prostorima, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih, te ugradnju uređaja i opreme u njima,
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara.
- postavljanje raznih upozorenja, naputaka, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.),
- održavanje čistoće u građevini, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari na za to određena mjesta,
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza te protupožarnih puteva unutar građevina i prostora oko njih za prolaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila,

- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje, kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti,
- uskladištavanje, držanje i uporaba zapaljivih tekućina,
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova unutarnjim hidrantima i vatrogasnim aparatima za gašenje požara, a čiji se broj vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o vatrogasnim aparatima (N.N. 101/2011, 74/13).

Članak 13.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju dodatne mjere zaštite od požara.

V. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLAŠTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Ravnatelj Ustanove

Članak 14.

Ravnatelj Ustanove kao odgovorna osoba, nositelj je provođenja zaštite od požara i odgovoran za organiziranje i provođenje svih mjera zaštite od požara.

Obveze Ravnatelja Ustanove u području zaštite od požara:

- organizirati i koordinirati rad vezano uz zaštitu od požara,
- najmanje jednom godišnje razmotriti stanje zaštite od požara u Ustanovi,
- predložiti donošenje i izmjene Pravilnika o zaštiti od požara,
- razmotriti po potrebi nalaze o požarno-preventivnim pregledima Policijske uprave,
- osigurati uvjete za uklanjanje nedostataka utvrđenih u požarno-preventivnim pregledima,
- nadzirati i kontrolirati provođenje mjera zaštite od požara u Ustanovi,
- surađivati s Policijskom upravom u vezi zaštite od požara u Ustanovi,
- poduzimati mjere prema radnicima koji krše ili ne provode propisane i predviđene mjere zaštite od požara,
- planirati i osigurati financijska sredstva za nabavu opreme i sredstava za gašenje požara.

Voditelj odjela

Članak 15.

Obveze voditelja odjela u području zaštite od požara su:

- svakog radnika koji se raspoređuje na radno mjesto upoznati s opasnostima od požara i s mjerama zaštite, razmještajem opreme i sredstava za gašenje požara i s njihovim sudjelovanjem u gašenju požara,
- pravodobno poduzeti mjere za otklanjanje svake pojave ili nedostatka koji bi mogao predstavljati opasnost od požara, kao i primijeniti mjeru zabrane rada ako se ta opasnost ne može na drugi način ukloniti,
- neposrednim izvršiteljima poslova i radnih zadataka davati posebne upute o mjerama zaštite od požara u posebnim slučajevima rada,

- obustaviti rad ako se neposredna opasnost od požara ne može na drugi način ukloniti,
- privremeno udaljiti radnika s mjesta rada ako svojim ponašanjem može izazvati požar,
- prilikom postavljanja novog zadatka radnike upoznati i s opasnostima od požara i s mjerama zaštite.

Voditelji za evakuaciju i spašavanje

Članak 16.

U području zaštite od požara voditelji za evakuaciju i spašavanje imaju sljedeće zadatke:

- brinuti se o izvršavanju odluka Ravnatelja,
- upoznati sve radnike s planom evakuacije i spašavanja, na osnovi plana evakuacije i spašavanja
- osigurati provedbu praktičnih vježbi, organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje za slučaj požara,
- udaljiti s radnog mjesta svakog radnika koji pri obavljanju poslova na radnom mjestu ne provodi i ne primjenjuje potrebne mjere zaštite od požara,
- voditelj evakuacije i spašavanja treba procijeniti nastalu opasnost i izdati zapovijedi voditeljima odjela za provođenje evakuacije,
- utvrditi da li su sve osobe (radnici i eventualno posjetitelji) napustili opasno područje u građevini,
- po prestanku opasnosti ili nakon otklonjene opasnosti, dati znak za prestanak opasnosti te vratiti evakuirane radnike na mjesto prije provođenja evakuacije,
- sastaviti izvješće o nastalom događaju i posljedicama.

Radnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara

Članak 17.

Radnik koji neposredno organizira i brine se o provođenju i unapređenju preventivnih mjera zaštite od požara ima sljedeće zadatke (predstavnik ovlaštenog društva ili trgovačkog društva):

- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih i predlaganju postojećih promjena,
- sudjeluje u izradi općeg akta, uputa za rad na siguran način i drugih akata iz područja zaštite od požara,
- vodi kontrolu o rokovima servisiranja i ispitivanja uređaja za dojavu i gašenje požara kontrolira da se prostor oko vatrogasnih aparata, i električnih razvodnih ormara održava slobodnim, radi nesmetanog pristupa do istih u slučaju požara,
- kontrolira da se prostor oko izlaznih vrata i manipulativne površine unutar poslovnog prostora koje ujedno služe i kao putovi za vatrogasne intervencije, održavaju slobodnima, kontrolirati ispravnost tehničke opreme, uređaja i aparata, a eventualno primijećene kvarove ili nedostatke koji mogu biti uzrokom požara moraju odmah dati ukloniti,
- provodi unutarnji nadzor nad primjenom mjera zaštite od požara u skladu s pravilima struke, tehnološkog procesa i ovog Pravilnika,
- kontrolira da su u upotrebi samo ispravna oruđa za rad (strojeve, uređaje i aparate) i njihove priključke ili produžne kabele,
- kontrolira i nadzire redovno održavanje prostorija i prostora,
- kontrolira da li su osigurani uvjeti za rad na siguran način,
- u tijeku rada nadzirati primjenu mjera zaštite od požara,

- kontrolira i nadzire i druge mjere zaštite od požara utvrđene propisima ili koje odredi Ravnatelj.

VI. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 18.

U Ustanovi je organizirana unutarnja kontrola glede provedbe mjera zaštite od požara koja se provodi redovito od strane tehničke službe, radnika raspoređenog na poslove zaštite od požara i ovlaštenog radnika stručnog društva.

Radnici koji provode unutarnju kontrolu imaju sljedeće dužnosti:

- prilikom obavljanja unutarnje kontrole utvrditi provode li se mjere zaštite od požara u radnim prostorima i prostorijama Ustanove,
- upozoriti radnike na uočene nedostatke i zatražiti da se ti nedostaci odmah uklone,
- pregledati stanje opreme i sredstava za gašenje požara,
- u slučaju da se prilikom unutarnje kontrole utvrdi neposredna opasnost od požara, tada članovi unutarnje kontrole moraju odmah poduzeti odgovarajuće mjere za uklanjanje te opasnosti i o istom izvijestiti neposrednog rukovoditelja i Ravnatelja Ustanove.

VII. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 19.

Osposobljavanje i upoznavanje radnika iz zaštite od požara je organizirana i programirana djelatnost, putem koje djelatnici stječu znanja o uzrocima požara i mjerama zaštite na radnom mjestu, a kroz praktične vježbe osposobljavaju se za gašenje požara.

Radnici moraju biti osposobljeni za zaštitu i gašenje požara, te spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

- a) Osposobljavanje se provodi u realizaciji školske ustanove ili pravne osobe koja je pribavila suglasnost MUP-a za izvođenje programa osposobljavanja
- b) Osposobljavanje se provodi u skladu s važećim propisima
- c) radniku koji završi program osposobljavanja, nositelj izvođenja programa izdaje uvjerenje o osposobljenosti.

Prilikom rasporeda radnika na radno mjesto, potrebno je upoznati ga s izvorima opasnosti za nastajanje i širenje požara, s mjerama zaštite, s rasporedom opreme i sredstava za gašenje požara i s postupkom u slučaju nastanka požara, kako je to navedeno u ovom Pravilniku.

Upoznavanje radnika s izvorima opasnosti i mjerama zaštite obavlja neposredni rukovoditelj (ovlaštenik poslodavca) u suradnji sa radnikom raspoređenim za obavljanje poslova zaštite od požara

Članak 20.

Dokazi i dokumentacija o osposobljavanju radnika za zaštitu od požara čuva se u arhivi Ustanove.

VIII. NAČIN OSPOSABLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 21.

Osposobljavanje radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara je organizirana i programirana djelatnost, putem koje radnici stječu znanja o sredstvima i mjerama zaštite na radnom mjestu, a kroz praktične vježbe osposobljavaju se za gašenje požara.

Svaki novi radnik koji nije stekao znanja o rukovanju priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara bit će osposobljen nakon potpisivanja ugovora o radu. Osposobljavanje se provodi u realizaciji školske ustanove ili pravne osobe koja je pribavila suglasnost MUP-a za izvođenje programa osposobljavanja.

Članak 22.

Dokazi i dokumentacija o osposobljavanju radnika čuvaju se u arhivi Ustanove.

IX. NAČIN OSPOSABLJAVANJA RADNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE PRIJE STUPANJA NA RAD, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 23.

Osposobljavanje radnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije je organizirana i programirana djelatnost, putem koje zaposlenici stječu znanja o sredstvima i mjerama zaštite na radnom mjestu, a kroz praktične vježbe osposobljavaju se za gašenje požara.

Članak 24.

Dokazi i dokumentacija o osposobljavanju radnika čuva se u arhivi Ustanove.

X. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA SA OPISOM ZADUŽENJA

Članak 25.

Osoba raspoređena za obavljanje poslova zaštite od požara (radnik koji neposredno organizira i brine se o provođenju i unapređenju preventivnih mjera zaštite od požara) u građevini organizacijski obuhvaća poslove zaštite od požara.

Osoba raspoređena za obavljanje poslova zaštite u suradnji s Ravnateljem brine se o osiguranju dokumentacije o ispravnosti svih sustava za gašenje i dojavu požara:

- Hidrantske mreže za gašenje požara
- Vatrodojavni sustav
- Sprinkler sustava
- Sustav odimljavanja
- Prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata
- Automatskih protupožarnih vrata

Dokazi i dokumentacija o pregledu i ispitivanju sustava za dojavu i gašenje požara i vatrogasnih aparata čuvaju se u arhivi Ustanove, a kopije istih mogu biti pohranjene kod osobe zadužene za lokaciju (voditelj lokacije/voditelj pojedinog odjela).

Članak 26.

Radnik koji neposredno organizira i brine se o provođenju i unapređenju preventivnih mjera zaštite od požara kontrolira ispravnost vatrogasnih aparata obvezan je obavljati redovne preglede vatrogasnih aparata i voditi upisnike vatrogasnih aparata svakih 3 mjeseca (upisnik – prilog pravilnika).

Utvrđene nedostatke na vatrogasnim aparatima dužan je prijaviti ovlaštenom servisu ili voditelju odjela koji o istom obavještava Ravnatelja Ustanove.
Ravnatelj odobrava otklanjanje neispravnosti.

Članak 27.

Ako osoba koja je raspoređena za obavljanje poslova zaštite od požara utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci na sredstvima rada i sredstvima za gašenje požara, a da takvo stanje bitno utječe na siguran tijek rada i sigurnost radnika, ima pravo prekinuti rad.

XI. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU SUSTAVA ZA UPRAVLJANJE I NADZIRANJE SIGURNOG ODVIJANJA TEHNOLOŠKOG PROCESA TE DRUGIH INSTALACIJA I UREĐAJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR I TEHNOLOŠKU EKSPLOZIJU

Električne instalacije

Članak 28.

Osoba raspoređena za obavljanje poslova zaštite od požara i ravnatelj Ustanove, zajedno sa voditeljima odjela zaduženi su za osiguranje stalne ispravnosti električnih instalacija na kojima je potrebno provoditi sljedeće mjere zaštite od požara:

- U prostorijama je dozvoljeno upotrebljavati samo one električne instalacije i uređaje koji svojom izradom odgovaraju uvjetima u kojima su smještene.
- Električne instalacije moraju se zajedno s trošilima redovno održavati u ispravnom stanju.
- Priključne naprave moraju imati poslije spajanja osiguran stalan i čvrst kontakt.
- Dozvoljeno je ugrađivati samo one osigurače koji u svim slučajevima odgovaraju uvjetima na mjestu izgradnje.
- Svi sastavni dijelovi osigurača moraju biti postavljeni tako da su na svim kontaktima osigurani čvrsti spojevi.
- Električne instalacije moraju se u utvrđenim rokovima pregledavati i ispitivati od strane ovlaštenih pravnih osoba.

Dokazi i dokumentacija o pregledu i ispitivanju el. instalacija čuva se u arhivi Ustanove. Kopije istih se nalaze kod voditelja lokacije.

Sustav zaštite od djelovanja munje na građevinama

Članak 29.

Na svim građevinama u kojima se obavlja rad i borave ljudi moraju biti postavljeni sustavi zaštite od djelovanja munje na građevinama u skladu s Tehničkim propisom za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (Narodne Novine br. 87/08. i 33/10.)

Sustav zaštite od djelovanja munje na građevinama mora biti izvedena i održavana tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O sustavu zaštite od djelovanja munje na građevinama građevine mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi revizijska knjiga.

Članak 30.

Pregled sustava zaštite od djelovanja munje na građevinama tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju, redoviti periodički pregled u skladu s Tehničkim propisom za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (Narodne Novine br. 87/08. i 33/10.)

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz njega se mora vidjeti je li instalacija ispravna i koji su popravci eventualno potrebni na njoj.

Dokazi i dokumentacija o pregledu i ispitivanju sustavu zaštite od djelovanja munje na građevinama čuva se u arhivi Ustanove, a kopije istih mogu se nalaziti i kod voditelja odjela.

Sustav za dojavu i gašenje požara

Članak 31.

Ispitivanje i održavanje sustava za dojavu i gašenje požara (vatrodojava, sprinkler instalacija, hidranti, automatska protupožarna vrata) povjerava se ovlaštenoj pravnoj osobi. Periodična ispitivanja čuvaju se u arhivi Ustanove najmodavca, a kopije istih mogu se nalaziti i kod voditelja lokacije.

Prijenosni i prijevozni vatrogasni aparati

Članak 32.

Za prienosne i prijevozne vatrogasne aparate potrebno je provoditi sljedeće mjere:

1. Aparati moraju biti postavljeni na vidljivim mjestima,
2. O pregledima i ispitivanjima aparata mora se voditi upisnik,
3. Aparati moraju biti zaštićeni od niskih temperatura,
4. Radnje i rokovi održavanja aparata:

Održavanje vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje:

- a) Svakodnevno se mora provjeriti jesu li aparati na vidljivim mjestima i dostupni.
  - b) Redovni pregled obavlja se svaka 3 mjeseca, a utvrđuje se uočljivost i dostupnost aparata, opće stanje i kompletnost aparata i stanje plombe na zatvaraču. Uočene nedostatke potrebno je odmah ukloniti, bilo da to učini korisnik ili serviser.
  - c) Periodični pregled mora se obaviti najmanje jednom godišnje, a obavlja ga ovlaštena pravna osoba, ovlašteno tijelo državne uprave ili ovlašteni obrtnik.
  - d) Kontrolno ispitivanje vatrogasnih aparata mora se obaviti najmanje svake pete godine a obavlja ga ovlaštena pravna osoba, ovlašteno tijelo državne uprave ili ovlašteni obrtnik.
5. U slučaju oštećenja ili pražnjenja aparata mora se isti odmah zamijeniti ispravnim i punim aparatom.
6. Nakon izvršenog periodičnog pregleda svaki aparat mora se označiti naljepnicom na kojoj mora biti označen mjesec i godina izvršenog pregleda i šifra (oznaka) osobe koja je izvršila pregled.
7. Broj, vrsta i raspored aparata za gašenje požara s obzirom na požarno opterećenje u poslovnom prostoru mora biti u skladu s Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata.

Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije i grijanja

Članak 33.

Sve ugrađene instalacije i uređaji se moraju održavati kako ne bi došlo do požara. Održavanje obavlja stručna i ovlaštena osoba. Način zagrijavanja, vrste grijaćih tijela i njihov smještaj moraju odgovarati namjeni prostorija.

XII. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENOG POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 34.

Osoba odgovorna za zaštitu od požara, Voditelj evakuacije u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika čim saznaju za požar, utvrđuju koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također preuzimaju vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe u skladu s planom evakuacije i spašavanja.

XIII. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 35.

Ustanova ima više prostorija i prostora koji su iz tehnoloških razloga ugroženi od požara. Prostorija restauratora sadrži uskladištene lakozapaljive tekućine. Prostorije knjižnice, povijesnog odjela i hemeroteke imaju srednje ili visoko požarno opterećenje.

Članak 36.

Prostorije iz članka 35. ovog Pravilnika zahtijevaju strogo pridržavanje mjera zaštite od požara, kao i održavanje uređaja i svih instalacija u ispravnom stanju. Navedene prostorije moraju imati postavljene znakove zabrane i obavijesti te znakove pravca evakuacije u slučaju nastanka požara.

Članak 37.

U slučaju požara, sva vatrogasna oprema mora biti lako pristupačna, a izlazi iz objekta Ustanove moraju imati osiguran slobodan prolaz, kao i pristup i prolaz vatrogasnim i vozilima hitne pomoći.

Članak 38.

Zabranjeno je bez pisane dozvole u prostorima Ustanove obavljati bilo kakve popravke na radnoj opremi, postrojenjima, električnim i plinskim instalacijama bez prethodno dobivenog odobrenja od strane osobe odgovorne za zaštitu od požara.

Članak 39.

Osoba koja nije radnik ustanove, a želi ući u prostor koji nije izložbeni, mora imati dozvolu i pratnju za ulazak te prethodno dogovoren posao koji treba odraditi.

Članak 40.

Zabranjen je ulaz osobama u prostorije i prostore Ustanove koje su pod utjecajem alkohola ili drugih omamljujućih sredstava.

XIV. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 41.

Motrenje, javljanje i uzbuñivanje o opasnostima od požara provodi se na sljedeći način:

- Svaki radnik tijekom rada nadzire primjenu mjera zaštite od požara, a u slučaju požara poduzima odgovarajuće mjere za uklanjanje opasnosti, odnosno gasi požar i o njemu obavješćuje neposrednog rukovoditelja.
- Svaki radnik u svom djelokrugu rada za vrijeme rada primjenjuje odgovarajuće mjere zaštite, a u slučaju pojave požara odmah o njemu obavješćuje neposrednog rukovoditelja.
- Javljanje i uzbuñivanje o opasnosti od požara provodi se glasom, s kućnog telefona ili usmenim putem i dojava može biti vatrodojavnim sustavom koji je ugrađen u građevini.
- Nakon zaprimljene dojava o opasnosti od požara odgovorna osoba za građevinu ili rukovoditelj evakuacije prema situaciji odmah aktivira najbližu profesionalnu vatrogasnu postrojbu te započinje s provođenjem evakuacije i spašavanja

XV. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODOSE

Pristupi za vatrogasna vozila

Članak 42.

Svi pristupni putovi moraju biti izvedeni i održavani tako da omogućе pristup vatrogasnih vozila u krug Ustanove.

Depoi Ustanove

Članak 43.

Zabranjen je ulazak neovlaštenim osobama u prostorije depoa bez odobrenja ravnatelja ili voditelja odjela i bez pratnje zaposlenih osoba.

Članak 44.

U svim radnim i pomoćnim prostorijama Ustanove pušenje je zabranjeno.

Upotreba električnih kuhala i grijalica

Članak 45.

U svim radnim i pomoćnim prostorima i prostorijama nije dozvoljena upotreba električnih kuhala i grijalica.

XVI. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 46.

U slučaju nastanka požara, radnici imaju sljedeće dužnosti:

- Svaki radnik koji prvi primijeti neposrednu opasnost od požara ili primijeti požar, dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugасiti nastali požar ako to može učiniti bez opasnosti po život i zdravlje za sebe i druge osobe.
- Ako radnik ne može sam ugасiti požar, dužan je odmah pozvati u pomoć i druge radnike da s raspoloživom opremom ugase požar, uz dojavu požara putem telefona ili izravno na mjesto dojave.
- Prije početka gašenja požara vodom potrebno je za tu prostoriju isključiti električnu energiju.
- Rukovođenje gašenjem požara preuzima radnik koji neposredno organizira i brine se o provođenju i unapređenju preventivnih mjera zaštite od požara, svi voditelji evakuacije i spašavanja.
- Nakon dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe na mjesto požara, daljnje rukovođenje vatrogasnom intervencijom preuzima zapovjednik vatrogasne postrojbe.
- Radnici koji nemaju konkretan zadatak u akciji gašenja požara ili u spašavanju moraju se odmah udaljiti iz požarom ugroženog prostora da se omogući izvođenje brze vatrogasne intervencije.
- Evakuaciju i spašavanje radnika ovlašten je narediti Ravnatelj, voditelj evakuacije i spašavanja i osoba raspoređena za obavljanje poslova zaštite od požara (radnik koji

neposredno organizira i brine se o provođenju i unapređenju preventivnih mjera zaštite od požara).

- Svi radnici su dužni ostati na zbornom mjestu dok se ne izda obavijest o prestanku opasnosti.

Članak 47.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike i najbližu vatrogasnu postrojbu ili vatrogasnu postaju odnosno ispostavu glede početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik treba dati sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg je izvršena dojava,
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe,
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru,
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, tekstil i sl.),
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

Članak 48.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti uređaje iz električne instalacije
- zatvoriti sve prozore i vrata
- iznijeti iz prostora posude s lakozapaljivim tekućinama i eksplozivnim plinovima
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Radnik koji ne primjenjuje mjere zaštite od požara navedene u ovom Pravilniku ili ih izvršava protivno odredbama ovog Pravilnika čini povredu radne obveze.

Članak 49.

Voditelji evakuacije čim saznaju za požar, utvrđuju koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također preuzimaju vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Članak 50.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika. Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 51.

Nakon završetka akcije gašenja požara osoba odgovorna za zaštitu od požara ili voditelji evakuacije će:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog nastanka požara,

- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenja požara.

Upotrebjene vatrogasne aparate za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremite na određena mjesta.

XVII. DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA SUKLADNO VLASTITIM PLANOVIMA I POTREBAMA

Članak 52.

Radnik koji ne primjenjuje mjere zaštite od požara navedene u ovom Pravilniku ili ih izvršava protivno odredbama ovog Pravilnika čini povredu radne obveze.

Članak 53.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,
- ne prijaviti voditelju pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbiti rad duži od ranog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 54.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika / ili imovinu,
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po radnika i / ili imovinu,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život ili zdravlje radnika i / ili imovinu,
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili voditelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara, a zbog čega je došlo do požara i / ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i / ili imovinu,
- ne prijaviti osobi odgovornoj za zaštitu od požara ili neposrednom rukovoditelju pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život ili zdravlje radnika i / ili imovinu,
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara, ako je time učinjena posljedica za život i zdravlje radnika i / ili imovinu,

Članak 55.

Voditelj odjela na svakoj od lokacija čine lakšu povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučajevima neizvršavanja obveza koje su propisane za radnike i kada ne obavlja svoje posebne poslove iz područja zaštite od požara, pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Voditelji odjela na svakoj od lokacija čine težu potvrdu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršavanja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve radnike i kada ne obavlja svoje posebne poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta za imovinu i lakše ili teže tjelesne ozljede radnika.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 56.

Ravnatelj Ustanove, kao odgovorna osoba, a u zamjeni osoba koju on ovlasti, dužna je omogućiti obavljanje nadzora inspektoru zaštite od požara.

Članak 57.

Obvezno tumačenje ovog Pravilnika daje Ravnatelj Ustanove ili osoba koju on odredi.

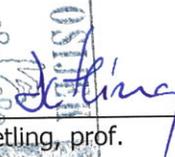
Članak 58.

Izmjene i dopune Pravilnika donosi Ravnatelj Ustanove.

Članak 59.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 25. listopada 2018. godine.

U Osijeku, 25. listopada 2018. godine.

Ravnatelj Ustanove:

Denis Detling, prof.

PRILOZI

I. Upisnik redovnog pregleda vatrogasnih aparata

Redni broj	Mjesto smještaja VA	Vrsta VA	Datum redovnog pregleda		Utvrđeno stanje VA da – zadovoljava ne – ne zadovoljava				Pregled obavio potpis
			planiran	ostvaren	uočljivost i dostupnost	opće stanje	kompletan	stanje plombe, zatvarača i ventila	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									
31									
32									

II. Upisnik periodičnog pregleda vatrogasnih aparata

Redni broj	Mjesto smještaja i tvornički broj	Vrsta vatrogasnog	Datum obavljanja	Godina proizvodnje	Naziv ovlašteno poduzeće ili radnja koja je obavila pregled
------------	-----------------------------------	-------------------	------------------	--------------------	---

	vatrogasnog aparata (VA)	aparata	periodičkog pregleda	ponovnog pregleda	VA	potpis odgovorne osobe ZOP-a
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						

III. Upisnik kontrolnog pregleda vatrogasnih aparata

Redni broj	Mjesto smještaja i tvornički broj vatrogasnog aparata (VA)	Vrsta vatrogasnog aparata	Datum obavljanja		Godina proizvodnje VA	Naziv ovlaštene tvrtke ili radnje koja je obavila kontrolno ispitivanje te potpis odgovorne osobe ZOP-a
			kontrolnog ispitivanja	ponovnog ispitivanja		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						

IV. Upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara na pojedinim radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije

OBVEZE KORISNIKA OBJEKTA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Dužnosti korisnika objekta u provedbi mjera zaštite od požara jesu:

- Poduzimati, provoditi i držati se uobičajenih i propisanih mjera zaštite od požara,
- Svakodnevno pratiti funkcioniranje i ispravnost svih uređaja, instalacija i drugih sredstava, u bližoj i široj okolini i svaki kvar i neispravnost odmah prijaviti nadležnoj osobi (voditelju tehničke službe),
- Držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koji su postavljeni u objektu
- U objektu je zabranjeno držanje svih zapaljivih, eksplozivnih, korozivnih i drugih opasnih tvari,
- U građevini je zabranjeno pušenje, uporaba plamena svijeća, grijalica, grijača i svih ostalih uređaja koji mogu izazvati požar ili su štetni po zdravlje,
- U sanitarnim prostorijama, tuševima i sl. nije dozvoljeno korištenje uređaja na električnu energiju – fenova za kosu, aparata za brijanje i sl. (osim onih na mali napon do 24 V),
- Glačanje je dozvoljeno samo u za to predviđenim prostorima,
- U kante za smeće i sl. nije dozvoljeno bacanje opušaka, toplih predmeta i sl.,
- Dozvoljeno je koristiti samo opremu koja je dana na raspolaganje od strane uprave,
- Brinuti se da pristup svakom dijelu objekta bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice,
- Pozvati pomoć, te aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim prostorima objekta ako je to moguće,
- Čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gađenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima obješenim i nalijepljenim za njihovu upotrebu,
- Proučiti putove evakuacije i koristiti ih u slučaju potrebe,

Zakonom je kažnjivo:

- Namjerno i nesavjesno obavljanje radnji čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija,
- Neopravdano odbiti izvršavanje pojedinih odluka voditelja vatrogasne intervencije,
- Ne prijaviti odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu (kvar ili sl.) koja može prouzrokovati požar ili eksploziju.

POSTUPAK U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

- Svaka osoba koja prva opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužna je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar, ako može bez opasnosti za sebe i druge osobe. Ako to ne može učiniti sama, dužna je odmah obavijestiti ostale osobe u objektu – osoblje po pojedinim katovima, te odgovornu osobu i sve korisnike objekta, te sama pozvati najbližu vatrogasnu postrojbu ako nitko od osoblja nije prisutan i pomoći u evakuaciji.
- Isključiti dovod struje,
- Pritisnuti ručni javljač požara,
- Ne koristiti dizalo,
- Za evakuaciju koristiti stepenište,
- Zatvoriti sve prozore i vrata,
- Iznijeti iz prostora posude s lakozapaljivim tekućinama i eksplozivnim plinovima
- Upotrijebiti protupožarni alarm ako je objekt njime opremljen.

Prilikom dojava o nastanku požara treba dati sljedeće podatke:

- Ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja,
- Mjesto (lokaciju) požara i najbrži pristup vozilima vatrogasne postrojbe,
- Da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru,
- Vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.),

- Da li u požaru ima ozlijeđenih.

SREDSTVA ZA GAŠENJE POŽARA

- Početni požar gasi se aparatom za početno gašenje požara. Aparati se nalazi na prometnim površinama ili na pravcima evakuacije iz objekta,
- Hidranti se koriste kod većeg požara koji se ne može ugaziti aparatom za početno gašenje požara. Prije uporabe hidranata potrebno je isključiti dovod struje na glavnoj sklopki,
- Na svakom katu objekta nalaze se hidrantski ormarići propisno označeni,
- Ispred objekta se nalazi vanjski hidrant za štíćenje istog objekta, oprema za hidrant se nalazi u ormarićima,
- U objektima se nalaze ručni javljači požara,
- Objekti su zaštićeni i automatskim javljačima požara,
- U slučaju alarma potrebno je napustiti sve prostore,
- U slučaju požara važno je zatvoriti vrata kako se požar ne bi proširio na stubište i onemogućio evakuaciju s viših katova.

EVAKUACIJSKI PUTEVI I ZNAKOVI SIGURNOSTI

- Evakuacija je moguća isključivo putem stepenica,
- Za evakuaciju **NIKADA NE KORISTITI DIZALA**,
- Prilikom evakuacije potrebno je slijediti znakove za evakuaciju – zelene strelice,
- U slučaju isključenja rasvjete potrebno je slijediti svjetiljke sigurnosne rasvjete koja se nalazi na hodnicima i stubištima,
- Izbjegavati svaku paniku,
- Po izlasku iz objekta potrebno je odmaknuti se na sigurnu udaljenost, te ne smetati pri radu vatrogasce.